

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

25.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 27-го Марта — 1834 — Wilno. Wtorek. 27go Marca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 10-го Марта.

Высочайшіе Указы, данные Правительствующему Сенату. (из С. Петербурга):

Февраля 15-го числа. „Генераль-Губернатору Восточной Сибири, Генераль-Лейтенанту Сулимъ, предоставляемъ по войскамъ, Начальству его внутреннимъ, власть Командировъ Отдѣльныхъ Корпусовъ въ мирное время, опредѣленную въ XVI и XVII статьяхъ указа Правительствующему Сенату 12-го Декабря 1815 года.“

Февраля 21-го числа. „Уволенному отъ Военной службы Генераль-Маіору Кузьмину, Всемилоостивѣйше Повелѣваемъ быть Вологодскимъ Гражданскимъ Губернаторомъ, съ переименованіемъ его въ Дѣйствительные Статскіе Совѣтники.“

Февраля 24-го числа. „Въ воздаяніе отличнотусердной и ревностной службы, Начальствомъ засвидѣтельствованной, Всемилоостивѣйше жалуемъ Старшаго Лекаря Нашебургскаго пѣхотнаго полка, Штабсъ-Лекаря Яроцкаго 2-го, въ Коллежскіе Ассессоры.“

Февраля 27-го числа. „По засвидѣтельствованію Начальства объ отличнотусердной и ревностной службѣ, состоящихъ въ Главномъ Штабѣ 1-й Арміи Чиновниковъ 7-го класса: Киркора и Глижинскаго, выслужившихъ въ сихъ чинахъ узаконенныя лѣта, Всемилоостивѣйше жалуемъ ихъ въ 6-й классъ, со старшинствомъ со дня выслуги ими въ настоящихъ чинахъ положенныхъ лѣтъ.“

Февраля 28-го числа. „Нашему Флигель-Адъютанту, Полковнику Графу Протасову, Всемилоостивѣйше Повелѣваемъ быть Членомъ Главнаго Правленія Училищъ, съ оставленіемъ въ прежнемъ званіи.“

Марта 2-го числа. „Московской Комиссіи составленія свода запрещеній и разрѣшеній на имѣнія Члена, Надворнаго Совѣтника Князя Волконскаго, и Исправляющаго должность Редактора и Корректора Титулярнаго Совѣтника Никифорова, въ награду ревностной ихъ службы и согласно удостоенію Комитета Министровъ, Всемилоостивѣйше жалуемъ: перваго въ Коллежскіе Совѣтники, а послѣдняго, на основаніи указа 6-го Августа 1809 года, въ Коллежскіе Ассессоры.“

„Директора Рязанской Гимназіи, Надворнаго Совѣтника Семенова и Титулярныхъ Совѣтниковъ: состоящаго въ Канцеляріи Главнаго Управленія Цензуры Ласковца и комнатнаго Надзирателя Главнаго Педагогическаго Института Кагурина, въ воздаяніе усердной ихъ службы, Начальствомъ засвидѣтельствованной, согласно удостоенію Комитета Министровъ, Всемилоостивѣйше жалуемъ: перваго въ Коллежскіе Совѣтники, а послѣднихъ двухъ, на основаніи указа 6-го Августа 1809 года, въ Коллежскіе Ассессоры.“

Марта 4-го числа. „Члену Государственнаго Совѣта Оберъ-Камергеру, Графу Головкину, Всемилоостивѣйше Повелѣваемъ быть Попечителемъ Харьковскаго Учебнаго Округа, съ оставленіемъ при прежнихъ должностяхъ и званіи.“

„Ординарнаго Академика Императорской Академіи Наукъ, 6-го класса Триніуса, въ награду долговременной и ревностной въ настоящемъ званіи

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg 10 Marca.

Naywyższe Ukazy wydane do Rzadzacego Senatu. (w St. Petersburgu.)

D. 15 Lutego. „Jenerał-Gubernatorowi Wschodniej Syberyi, Jenerał-Porucznikowi Sulimie, nadajemy względnie woysk, jego Zwierzchności powierzonych, władzę Dowódców oddzielnych Korpusów w czasie pokoju, opisaną w XVI i XVII artykułach ukazu do Rzadzacego Senatu z dnia 12 Grudnia 1815 roku.“

Dnia 21 Lutego. „Uwolnionemu ze służby woyskowej Jenerał-Majorowi Kuźminowi, Nayłaskawiey Rozkazujemy byđz Wołogodzkiem Cywilnym Gubernatorem, z przemianowaniem jego na Rzeczywistego Radcę Stanu.“

Dnia 24 Lutego. „W nagrodę odznaczającej się gorliwością i zaletney służby, przez Zwierzchność zaświadczoney Nayłaskawiey Mianujemy Starszego Le-karza Naszelurskiego piechotnego półku, Sztabś-Le-karza Jarockiego, 2go Kollegialnym Assesorem.

Dnia 27 Lutego. „Po zaświadczeniu Zwierzchności o odznaczającej się gorliwością i zaletney służbie, zostających, w Głównym Sztabie 1szej Armii Urzędników 7mej klasy: Kırkora i Gliżyńskiego, którzy wysłużyli w tych rangach prawem przepisane lata, Nayłaskawiey Podnosimy ich do klasy 6tej, ze starszeństwem od dnia wysługi przez nich w terażniejszych rangach lat prawem przepisanych.“

Dnia 28 Lutego. „Naszemu Adjutantowi Skrzydłowemu Półkownikowi Hrabu Protasowu, Nayłaskawiey Rozkazujemy byđz Członkiem Głównego Rządu Szkół, z zostawieniem w uprzednim obowiązku.“

— Dnia 2 Marca. „Członka Moskiewskiej Kommissyi do ułożenia zbioru zaprzeczeń i rozwiązań na majątki, Radcę Dworu Xięcia Wołkońskiego i Sprawującego obowiązek Redaktora i Korrektora Radcę Honorowego Nikiforowa, w nagrodę gorliwej ich służby, i zgodnie z uznaniem Komitetu PP. Ministrów, Nayłaskawiey Mianujemy pierwszego Radcą Kollegialnym, ostatniego zaś, na zasadzie Ukazu z dnia 6 Sierpnia 1809 roku, Kollegialnym Assesorem.“

—, Dyrektora Riazanśkiego Gimnazyum, Radcę Dworu Siemienowa i Radców Honorowych: zostającego w Kancellarii Głównego Zarządu Cenzury Laskowicza i Dozorcę pokojów Głównego Pedagogicznego Instytutu Kaczynina, w nagrodę gorliwej ich służby, przez Zwierzchność zaświadczoney, zgodnie z uznaniem Komitetu PP. Ministrów, Nayłaskawiey Podnosimy: pierwszego na Radcę Kollegialnego, dwóch zaś ostatnich, na zasadzie Ukazu z dnia 6 Sierpnia 1809 roku, na Kollegialnych Assesorów.“

Dnia 4 Marca. „Członkowi Rady Państwa, Wielkiemu Szambellanowi, Hrabu Gólowkinowi, Nayłaskawiey Rozkazujemy byđz Kuratorem Charkowskiego Naukowego Okręgu, z zostawieniem w uprzednich obowiązkach i urzędzie.“

—, Zwyczajnego Akademika Cesarskiej Akademii Nauk, 6tej klasy Tryniusa, w nagrodę długoletniej i gorliwej w terażniejszym urzędzie służby, zgo-

службы, согласно особому удостоенію Комитета Министровъ, Всемилостивѣйше жалуетъ въ Статскіе Совѣтники. (Сен. В.)

Высочайшія Повелѣнія.

а) *Изясненіе въ рапортѣ Правительствующему Сенату Г. Сенатора Межникова отъ 15 минушаго Февраля:*

Министръ Финансовъ, отношеніемъ своимъ отъ 7 Февраля за № 14-мъ, сообщилъ ему Г. Сенатору, что Государь Императоръ, по положенію Комитета Гг. Министровъ, состоявшемуся по представленію его, въ слѣдствіе отношенія его, въ 16-й день минушаго Января Высочайше повелѣть соизволилъ: Засѣдатель Земскихъ Судовъ: Курскаго Алексѣя Чаплыгина и Купянскаго Ивана Камыкова и Оболенскаго уѣзда Пенской волости голову Парфентія Литвинова, за усердіе во взисканіи казенныхъ недоимокъ, наградить серебряными медалями на Аннинской лентѣ, для ношенія первыми двумя на шеѣ, а послѣднимъ въ петлицѣ.

б) *Объявленія Правительствующему Сенату Г. Управляющимъ Министерствомъ Народнаго Просвѣщенія, Февраля 17 числа:*

Въ слѣдствіе представленія Попечителя Кіевскаго Учебнаго Округа, Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника Фомы-Брадке, онъ Г. Управляющій Министерствомъ, вхотилъ съ запискою въ Комитетъ Гг. Министровъ объ исходатайствованіи Высочайшаго Его Императорскаго Величества повелѣнія: въ Кіевской Гимназіи, по преобразованіи оной по Уставу Учебныхъ заведеній, Высочайше утвержденному 8 Декабря 1828 года, имѣть законоучителя Римско-Католическаго Исповѣданія, съ производствомъ ему жалованья, наравнѣ съ законоучителемъ Греко-Россійскаго Исповѣданія, по тысячѣ рублей ассигнаціями въ годъ изъ Государственнаго Казначейства. По положенію о семъ Комитета Гг. Министровъ, Государь Императоръ, въ 13-й день Февраля, сказанное представленіе его Высочайше утвердить соизволилъ.

Г. Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ, Февраля 22-го числа:

Его Императорское Величество, изъ двухъ избранныхъ Пензенскимъ Дворянствомъ Кандидатовъ, въ званіе Пензенскаго Губернскаго Предводителя Дворянства, изволилъ Высочайше утвердить Коллежскаго Ассессора Никифорова.

Указъ Правительствующаго Сѣмата.

Февраля 26-го дня, 1834 года. Чтбы находящихся въ Оренбургскомъ краѣ отставныхъ Казаковъ Уральскихъ и Оренбургскихъ, Калмыкъ, Тевтарей, Башкиръ и Мещеряковъ (кроме лицъ женскаго пола), подлежащихъ дослѣ Суду Уголовному, впредь за все роды преступленій судить военнымъ судомъ. (По 1-му Департаменту.) (Сен. В.)

ПОЛОЖЕНІЕ

О Царанахъ или свободныхъ земледѣльцахъ Бессарабской Области. (Продолженіе.)

ГЛАВА II.

О сельскомъ управленіи Царанъ.

§ 15.

Для удобнѣйшаго наблюденія за порядкомъ между Царанами, поселенными на земляхъ духовнаго вѣдомства и частныхъ владѣльцевъ, изъ селеній ихъ составляются волости отъ 300 до 700 семействъ. Впрочемъ мѣстному Начальству предоставляется назначать и болѣе и менѣе вышепоказаннаго числа семействъ, смотря по удобности.

§ 16.

Въ каждой волости учреждается Волостное Правленіе, въ которое по избранію Царанъ изъ среды ихъ назначаются на три года Голова и двое Старшинъ или Засѣдатель, и опредѣляется притовариемый Царанами за условленную плату по контракту писарь.

§ 17.

Во всякомъ селеніи, входящемъ въ составъ волости, назначается одинъ Староста (или Ворникъ) также на три года по выборамъ. Сверхъ сего отъ каждыхъ 100 дворовъ избирается ежегодно сотскій, коему въ помощь опредѣляются такимъ же образомъ десятскіе съ cadaго селенія, имѣющаго не менѣе 10 дворовъ.

§ 18.

Въ каждомъ селеніи учреждаются сельскіе мірскіе сходы.

§ 19.

Сельскіе мірскіе сходы состояются изъ хо-

дніе ze szczególnémъ uznaniemъ Комитета PP. Ministrów, Najłaskawiej MIANUJEMY Radcą Stanu. (G. S.)

НАВЫШШЕ РОЗКАЗЫ.

а) *Объявiony в Рaporcie do Rządzącego Senatu, przez P. Senatora Miecznikowa пад днём 15 upłynionego Lutego:*

Minister Skarbu, przez odezwę z d. 7 lutego za Nrem 14, zakomunikował P. Senatorowi, że NAYJAŚNIEYSZY CESARZ JEGO MOŚĆ, stosownie do postanowienia Komitetu PP. Ministrów, następnego po jego przedstawieniu, na skutek jego odezwy, w dniu 16 upłynionego Stycznia, NAYWYŻEY Rozkazać raczył: Assesorów Sądów Ziemskich: Kurskiego Alexego Czaplýgina i Kupiańskiego Jana Kamýkova, oraz Obojańskiego Powiatu Peńskiey włości Głowę Parfencyusza Litwinowa, za gorliwość w uzyskaniu skarbowych niedoborów, nagrodzić srebrenými medalami na wstędze Św. Anny, dla noszenia, przez pierwszych dwóch na szyi, ostatniemu zaś w pętelece.

б) *Объявiony Rządzącemu Senatowi przez P. Zarządzającego Ministerium Narodowego Oświecenia, dnia 17 Lutego:*

Na skutek przedstawienia Kuratora Kijowskiego Naukowego Okręgu, Rzeczywistego Radcy Stanu, von Bradke, P. Zarządzający Ministerium, wchodził z zapiską do Komitetu PP. Ministrów o wyjednanie NAYWYŻSZEGO JEGO CESARSKIEY MOŚCI rozkazu: w Kijowskiem Gimnazyum, po jego przekształceniu wedle Ustawy o zakładach naukowych, NAYWYŻEY zatwierdzoney dnia 8 Grudnia 1828 roku, mieć Nauczyciela Religii Rzymsko-Katolickiey o wyznania z wydawaniem mu pensyi, na równi z Nauczycielem Religii Greko-Rossyyskiego wyznania, po tysiąc rubli assynacyami na rok, z Podskarbstwa Państwa. Stosownie do Postanowienia o tém Komitetu PP. Ministrów, NAYJAŚNIEYSZY CESARZ, w dniu 13 Lutego, rzeczone przedstawienie jego NAYWYŻEY utwierdzić raczył.

Przez Ministra Spraw Wewnętrznych, dnia 22 Lutego.

JEGO CESARSKA MOŚĆ, z dwóch wybranych przez Penzeńskie Dworzanstwo Kandydatów, na Urząd Penzeńskiego Gubernialnego Marszałka, raczył NAYWYŻEY zatwierdzić Kollegialnego Assesora Nikiforowa. (G. S.)

Ukaz Rządzącego Senatu.

Dnia 26 Lutego 1834 r. Ażeby znajdujących się w Orenburskim Kraju odstawnych Kozaków Uralskich i Orenburskich, Kalmuków, Teptiarów, Baszkirów i Meszczeraaków (oprócz osób płci żeńskiej), którzy dotąd podlegali Sądowi Kryminalnemu, nadal za wszelkie rodzaje przestępstw, sądzić wojennym Sędem. (Z 1go Departamentu.) (G. S.)

U S T A W A

O CARANACH CZYLI WOLNYCH ROLNIKACH OBWODU

BESSARABSKIEGO. (Ciąg dalszy.)

R O Z D Z I A Ł II.

O wiejskim zarządzie Caran.

§ 15.

Dla łatwiejszego postrzegania porządku między Caranami, osiedlonymi na gruntach do wiedzy duchowney i prywatnych właścicieli należących, ze wsi ich ustanawiają się włości od 300 do 700 familii. Zresztą zostawia się miejscowej Zwierzchności naznaczać więcey lub mniej nad pomienioną liczbę familii, uważając wedle dogodności.

§ 16.

W każdej włości ustanawia się Rząd włościński, do którego wedle wyboru Caran spośród nich wyznaczają się na lat trzy Głowa i dwóch Starszyn czyli Assesorów, i naznacza się ugodzony przez Caran za umówioną wedle kontraktu zapłatę pisarz.

§ 17.

W każdej osadzie, wchodzącej w skład włości, naznacza się jeden Starosta (czyli Wornik), także na lat trzy z wyborów. Prócz tego z każdych 100 chat wybiera się corocznie Setnik, któremu do pomocy naznaczają się tymże porządkiem dziesiętnicy z każdej osady, mającej nie mniej jak chat 10.

§ 18.

W każdej osadzie ustanawiają się wiejskie gromadne schadzki.

§ 19.

Wiejskie gromadne schadzki składają się z go-

заявъ домовъ того селенія. Когда самъ хозяинъ въ отлучкѣ или боленъ, то мѣсто его занимаетъ одинъ изъ семейства его взрослый сынъ, зять или родственникъ.

§ 20.

Число хозяевъ на сходѣ должно быть не меньше двухъ третей всѣхъ хозяевъ того селенія.

§ 21.

На сельскихъ мѣрскихъ сходахъ производятся: 1) сельскіе выборы; 2) раскладка податей и повинностей; 3) дача довѣренностей для хожденія по дѣламъ общественнымъ.

§ 22.

Ежели не всѣ пришедшіе на мѣрскій сходъ согласны, то мѣрскимъ приговоромъ почитается мнѣніе, съ которымъ согласились двѣ трети.

§ 23.

Учиненный на сходѣ мѣрскій приговоръ представляется Старостою въ Волостное Правленіе, для приложенія печати.

§ 24.

Волостныя Правленія учреждаются въ селеніяхъ, сколь возможно ближайшихъ къ средоточію тѣхъ волостей, такъ, чтобы каждое изъ подвѣдомственныхъ Правленію селеній было отъ него не въ весьма большомъ разстояніи. Волости называются именами тѣхъ селеній, въ коихъ находятся Волостныя Правленія.

§ 25.

Вѣдѣнію Волостнаго Правленія подчиняются Сельскіе Старосты, Сотскіе и Десятскіе.

§ 26.

Волостное Правленіе собирается въ Приказной онаго избѣ, которая по сему именуется Сборною избой.

§ 27.

Волостныя Правленія состоятъ въ непосредственномъ вѣдѣніи Земскаго Суда и всѣ посылаемые отъ онаго приказанія, до земства относящіеся, предъявляютъ для свѣдѣнія владѣльцамъ земель, объявляютъ Царанамъ и исполняютъ, въ чемъ до нихъ самихъ принадлежитъ, неукоснительно, подъ опасеніемъ строгаго изысканія.

§ 28.

Волостныя Правленія составляютъ ежегодную раскладку сбора и расхода мѣрской суммы на собственные надобности Волостнаго Правленія и съ точностію записываютъ приходъ и расходъ сихъ суммъ. Для сего имъ ежегодно выдается Земскимъ Начальствомъ особая счетная книга за шнуромъ, печатью и скрѣпою по листамъ.

§ 29.

Земскій Начальникъ также ежегодно выдаетъ Волостнымъ Правленіямъ три тетради, за его скрѣпою по листамъ: одну, для записыванія посылаемыхъ въ Правленіе повелѣній Земскаго Начальства, донесеній Сельскихъ Старостъ и Сотскихъ, письменныхъ жалобъ и просьбъ Царанъ и вообще всѣхъ вступающихъ въ Правленіе бумагъ; другую, для записыванія донесеній Правленія мѣстному Земскому Начальству, отзывовъ его на требованія владѣльцевъ земель и иныхъ лицъ, приказаній Правленія Сельскимъ Старостамъ и Сотскимъ и вообще всѣхъ исходящихъ изъ онаго бумагъ; третью, для записыванія мѣрскихъ приговоровъ, словесныхъ жалобъ и просьбъ Царанъ и сдѣланныхъ имъ объявленій.

§ 30.

Въ каждомъ Волостномъ Правленіи имѣется ларецъ, въ коемъ хранятся поступающія въ сборъ деньги, за печатью Головы и ключемъ одного изъ Старшинъ-Засѣдателей.

§ 31.

Всѣ бумаги, исходящія изъ Правленія, подписываются Головою или однимъ изъ Старшинъ-Засѣдателей и скрѣпляются писаремъ. Если Голова и Засѣдатель не знаютъ грамоты, то мѣсто подписи прикладываютъ къ бумагамъ свою печать.

§ 32.

Исходящія изъ Правленія бумаги помѣчаются N-мъ. Порядокъ въ соблюденіи нумераціи возлагается на ответственность писаря.

§ 33.

Всѣ письменныя дѣла Волостнаго Правленія хранятся въ особомъ ларцѣ за печатью писаря, который отвѣтствуетъ за цѣлость оныхъ.

§ 34.

Голова и Старшины-Засѣдатели, по прошествіи каждаго года, при общемъ собраніи Царанъ-хозяевъ всѣхъ селеній той волости, даютъ отчетъ въ издержкахъ и объявляютъ предполагаемую на слѣдующій годъ раскладку сборовъ и расходовъ на собственные надобности Волостнаго Правленія. Отчетъ и раскладка, по утвержденіи оныхъ общественнымъ пригово-

сподарзы domów tej osady. Gdy sam gospodarz nie jest obecny lub chory, natenczas miejsce jego zastępuje jeden z jego familii dorosły syn, zięć, lub krewny.

§ 20.

Liczba gospodarzy na schadzce ma być nie mniejsza nad dwie trzecie części gospodarzy tej osady.

§ 21.

Na wiejskich gromadnych schadzkach odbywają się: 1) wiejskie wybory; 2) rozkład podatków i powinności; 3) wydawanie plenipoteney dla chodzenia ookoło interesów gminnych.

§ 22.

Jeżeli nie wszyscy znajdujący się na gromadnej schadzce zgadzają się, natenczas za uchwałą gromady uważa się zdanie, na które zgodziły się dwie trzecie części.

§ 23.

Uczyniona na schadzce gromadnej uchwała, przedstawia się przez Starostę do Rządu włościańskiego, dla przyłożenia pieczęci.

§ 24.

Włościańskie Rządy ustanawiają się we wsiach, ile można bliższych śródkowego punktu tych włości, tak, ażeby każda z zostających pod władzą Rządu osady była od niego nie w zbyt dalekiej odległości. Włości nazywają się imionami tych wsi, w których znajdują się Rządy włościańskie.

§ 25.

Władzy włościańskiego Rządu podlegają wieyscy Starostowie, Setnicy i Dziesiętnicy.

§ 26.

Włościański Rząd, zbiera się w urzędowej swej izbie, która dla tego nazywa się Zborową Izbą.

§ 27.

Włościańskie Rządy zostają pod bezpośrednią władzą Sądu Ziemskiego, i wszystkie posyłane od niego rozkazy, do Ziemstwa odnoszące się, komunikują dla wiadomości właścicielom ziemi, objawiają Caranom i wypełniają, w czem do nich samych należy, bez uchybienia, pod zagrożeniem surowego poszukiwania.

§ 28.

Włościańskie Rządy stanowią corocznie rozkład dochodu i wydatku gromadnej summy na własne potrzeby włościańskiego Rządu, i akuratnie zapisują przychód i rozchód tych summ. Dla czego wydaje się im corocznie przez Zwierzchność Ziemską osobną rachunkową księgę sznurową, z pieczęcią i podpisem na arkuszach.

§ 29.

Ziemski Zwierzchnik wydaje także włościańskim Rządom trzy raptularze z jego podpisem na arkuszach: *jeden*, dla zapisywania posyłanych do Rządu rozkazów Ziemskiej Zwierzchności, doniesień wiejskich Starostów i Setników, skarg na piśmie, próśb Caran i w ogólności wszystkich wchodzących do Rządu papierów; *drugi*, dla zapisywania doniesień Rządu miejscowej Ziemskiej Zwierzchności, odezwo jego na żądania właścicieli ziemi i innych osób, rozkazów Rządu wiejskim Starostom i Setnikom i w ogólności wszystkich wychodzących od niego papierów; *trzeci*, dla zapisywania gromadnych uchwał, ustnych skarg, oraz próśb Caran i uczynionych im objawień.

§ 30.

W każdym włościańskim Rządzie ma być skrzynka, w której chowają się wchodzące pieniądze, za pieczęcią Głowy i kluczem jednego ze Starszych Assessorów.

§ 31.

Wszystkie papiery, wychodzące z Rządu, podpisują się przez Głowę lub przez jednego ze Starszych Assessorów i stwierdzają się przez Pisarza. Jeżeli Głowa i Assessorowie nie są piśmienni, tedy zamiast podpisu przykładają do papierów swoją pieczęć.

§ 32.

Wychodzące z Rządu papiery oznaczają się Nume-rem. Porządek w zachowaniu numeracyi wkłada się na obowiązki Pisarza.

§ 33.

Wszystkie dzieła pisane Włościańskiego Rządu chowają się w osobnej skrzynce pod pieczęcią Pisarza, który odpowiada za ich całość.

§ 34.

Głowa i Starsi Assessorowie, po upłynieniu każdego roku, na ogólném zebraniu Caran gospodarzy wszystkich wsi tej włości, zdają sprawę z kosztów i objawiają ułożoną na rok następny rozkładkę podatków i wydatków na własne potrzeby Włościańskiego Rządu. Zdanie sprawy i rozkład, po utwierdzeniu onych

ромъ, представляются Уѣздному Предводителю дворянства на его разсмотрѣніе.

§ 35.

Волостныя Правленія, Сельскіе Старосты и Сотскіе съ Десятскими смотрятъ за исправностію дорогъ и мостовъ, за чистотою въ селеніяхъ и за сохраненіемъ общей безопасности, спокойствія и порядка какъ въ оныхъ, такъ и въ принадлежащихъ къ нимъ и окружающихъ оныя мѣстахъ. Они наблюдаютъ, чтобъ не было пристанодержательства бѣглыхъ и особливо военныхъ дезертировъ, и принимаютъ всевозможныя мѣры для предупрежденія или скорого прекращенія пожаровъ въ селеніяхъ, лѣсахъ и поляхъ; вообще же Сотскіе и Десятскіе исполняютъ все то, что изъяснено о должности ихъ въ инструкціи 19-го Декабря 1774 года.

§ 36.

Волостныя Правленія и Сельскіе Старосты обязаны побуждать Царанъ къ исправному взносу податей и денежныхъ земскихъ повинностей и дѣлать уравнильные наряды людей и подводъ, для исправленія всякихъ земскихъ нуждъ и исполненія законныхъ требованій военныхъ и гражданскихъ начальствъ.

Они наблюдаютъ также, чтобы Царане не прежде переходили отъ одного владѣльца къ другому для водворенія, какъ заплативъ по прежнему мѣсту жительства всѣ слѣдовавшія съ нихъ казенныя подати и общественныя повинности; въ чемъ Волостныя Правленія и снабжаютъ Царанъ особыми видами.

§ 37.

Для отвращенія недостатка, могущаго быть отъ недорода въ хлѣбѣ, и для пособія нуждающимся Царанамъ учреждаются въ волостяхъ ихъ хлѣбныя запасныя магазины.

§ 38.

Новороссійскому и Бессарабскому Генералъ-Губернатору предоставляется назначить по удобности тѣ селенія, въ коихъ должны быть сии магазины.

§ 39.

Попеченіе о цѣлости магазиновъ и хлѣба возлагается на Волостнаго Голову и Старшинъ-Застѣдателей; имъ же поручается и выборъ Смотрителей къ магазинамъ.

§ 40.

Для наполненія магазиновъ ежегодно по окончаніи жатвы, собирается со всѣхъ Царанъ ржи или пшеницы по полчетверику съ души мужескаго пола, а яроваго, гдѣ какой родится: ячменю, овса, кукурузы или проса по полгарницу.

§ 41.

Запасный хлѣбъ собирается и сохраняется въ магазинахъ зерномъ и выдается въ ссуду не иначе, какъ по общему мірскому приговору каждаго селенія, съ утвержденіемъ Волостнаго Правленія.

§ 42.

Для записки поступающаго и выдаваемаго хлѣба, при каждомъ магазинѣ имѣются приходныя и расходныя книги.

§ 43.

Дворянскіе Предводители обязаны наблюдать, чтобы хлѣбъ, въ магазины собранный, былъ освѣжаемъ и не допущенъ до поврежденія. (*Продолженіе въпредъ.*)

В и л н о.

17-го прошлаго Февраля, погребенъ на кладбищѣ ОО. Миссіонеровъ Студентъ Императорской Виленской Медико-Хирургической Академіи *Антонъ Кандлеръ*, разстроившій здоровье свое чрезмѣрнымъ прилѣжаніемъ къ наукамъ при бѣдномъ состояніи и малыхъ средствахъ къ содержанію своему. Его Превосходительство Г. Президентъ Академіи, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Кучковскій, желая показать учащимся, сколь высоко ценить Начальство благонравіе, примѣрное поведеніе и ревность къ наукамъ, принявъ попеченіе торжественно воздать послѣдній долгъ покойному. Тѣло его вынесено было въ Академическую церковь Св. Іоанна, куда Г. Президентъ, въ сопровожденіи Членовъ Правленія Академіи, Профессоровъ и многочисленнаго Собранія Студентовъ, прибылъ въ назначенное для отпѣванія время и по совершенію сего обряда сопровождалъ оное до самой могилы. Послѣ отпѣтія усопшаго въ церкви, Студентъ 4-го класса, *Иванъ Чарнобай*, произнесъ трогательную рѣчь, которая будетъ напечатана особо. Въ ней, изобразивъ кратковременную жизнь его, излилъ онъ отъ лица учащихся горячія чувствованія признательности къ Начальству за его отеческія о нихъ попеченія.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 26-го Марта.

Е. К. В. Принцъ *Фридерикъ*, 18-го текущаго мѣсяца, въ 3 часу по полудни, прибылъ на парохо-

вспольнѣ ухвалою, представляя себѣ Powiatowemu Marszałkowi на его розвагѣ.

§ 35.

Влоściaнскіе Рząды, wieyscy Starostowie и Setnicy з Дзiesięтниками доглядая, аżeбы drogi и mosty były w dobrym stanie, czystości w osadach, oraz zachowania ogólnego bezpieczeństwa, spokoyności и porządku, tak w nich, jako też w należących do nich и otaczających je miejscach. Oni postrzegają, аżeбы nie dawano schronienia zbiegom, szczególniej zaś wojskowym dezertom, и przedsiębiorą wszelkie, wedle możności, środki dla zapobieżenia lub rychłego wstrzymania pożarów w osadach, lasach и polach; w ogólności zaś Setnicy и Dziesięтnicy wypełniają to wszystko, co przepisano o ich powinności w instrukcyi z dnia 19 Grudnia 1774 roku.

§ 36.

Влоściaнскіе Рząды и wieyscy Starostowie obowiązани są pobudzać Caran do akurатnego wnoszenia podatków и pieniężnych ziemskich powinności и robić równe wyznaczenia ludzi и podwód, dla odbywania wszelkich ziemskich potrzeb и wypełniania prawnych zażądań wojskowych и cywilnych Zwierzchności.

Oni także postrzegają, аżeбы Caranie nie wprzód przechodzili od jednego właściciela do drugiego dla zamieszkania, jak zapłaciwszy z pierwszego miejsca pobytu, wszystkie należące się od nich skarbowe podatki и gminne powinności; na co Wлоściaнскіе Рząды wydają Caranom osobne świadectwa.

§ 37.

Dla zarządzenia niedostatku, mogącemu być z nieurodzaju zboża, и dla pomocy niedostatnich Caran ustanawiają się w ich włościach zbożowe zapasne magazyny.

§ 38.

Zostawia się Noworossyyskiemu и Bessarabskiemu Jenerał-Gubernatorowi naznaczyć wedle dogodności te osady, w których mają być te magazyny.

§ 39.

Pieczą o całości magazynów и zboża wkłada się na Wлоściaнского Головѣ и Starszych Assesorów; im też porucza się wybor Dozorców magazynowych.

§ 40.

Do napełnienia magazynów corocznie po ukończeniu żniwa, odbiera się ze wszystkich Caran żyta lub pszenicy po półчетвиeryka z duszy płci męskiej, jarzyny zaś, gdzie jaka się rodzi: jęczmienia, owsa, kukurudzy lub prosa po półgarncu.

§ 41.

Zapasne zboże odbiera się и przechowywa w magazynach w ziarnie, и wydaje się na pożyczkę nie inaczej, jak za wspólną gromadną uchwałą každy osady, z zatwierdzeniem Wлоściaнского Рządu.

§ 42.

Dla zapisywania wchodzącego и wydawanego zboża, przy každyмъ magazynie mają być przychodowe и rozchodowe księgi.

§ 43.

Marszałkowie obowiązани są postrzegać, аżeбы zboże, w magazynach zebrane, było przewietrzane, и aby nie dopuszczano do zepsucia. (*Dalszy ciąg nastąpi.*)

W i l n o.

Dnia 17 przeszłego miesiąca lutego, odbył się pogrzeb na Cmentarzu XX. Misyonarzy zwłok s. p. *Antoniego Kandra* Ucznia CESARSKIEY Akademii Medyko-Chirurgicznej Wileńskiej, który nadzwyczajną ku naukom pilnością, przy niedostatku и szczupłych środkach utrzymania się, zruynował zdrowie swoje do ostatka. J. W. Kuczkowski, Prezydent Akademii, Rzeczywisty Radzca Stanu и Kawaler, pragnąc okazać uczniom, jak wysoko ocenia Zwierzchność przykładne postępowanie и gorliwość ku naukom, zajął się uroczystym oddaniem ostateczney posługi nieboszczykowi. Zwłoki s. p. *Kandra* przeniesione były do kościoła akademickiego Sw. Jana, dokąd na nabożeństwo żałobne przybył J. W. Prezydent, w towarzystwie Członków Rządu, Professorów и licznie zgromadzonej młodzieży akademickiej; а po ukończeniu nabożeństwa przeprowadzał je aż na mogiłę. Po témże nabożeństwie w kościele Sw. Jana, Uczeń Akademii klasy IV, *P. Jan Czarnobey*, miał czuć mowę, która osobno będzie wydrukowana. W niej, wystawiwszy rys krótkiego życia kolegi, wynurzył w imieniu uczących się uczucią gorącej wdzięczności ku Zwierzchności za jej oycowską о nich troskliwość.

W I A D O M O Ś C I Z A G R A N I C Z N E.

P r u s s y j a.

Berlin, dnia 26 Marca.

J. K. M. *Xiążę Fryderyk*, dnia 18 b. m. po południu, między godziną 2 а 3, przybył na statku pa-

дѣ изъ *Dusseldorf* въ *Везель*, на другой день дѣлалъ смотръ войскамъ тамошняго гарнизона и возвратился въ *Dusseldorf*. — 22-го числа пополудни прибыли сюда Ихъ Кор. Выс. Принцъ *Фридерикъ* Нидерландскій съ супругою и дочерью своею, на обратномъ пути изъ *Берлина* въ *Гагу*, и препроводивъ нѣсколько часовъ съ Принцомъ *Фридерикомъ*, отправились въ дальнѣйшій путь въ Нидерланды.

27-го Марта.

Сего числа, въ Великій Четвергъ Страстной недѣли, Его Королевское Величество причащался въ придворной церкви, изъ рукъ Эпископа Доктора *Эйлерта*. (A. P. S. Z.)

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 18-го Марта.

Прибылъ сюда Прусскій Министръ Иностран-ныхъ Дѣлъ *Ансиллонъ*.

— Е. И. Величество намѣренъ весною отправить-ся въ Бадень. (Dz. Pow.)

Б Е Л Ъ Г І Я.

Брюссель, 20-го Марта.

Прусскій Посланникъ 16-го сего мѣсяца под-несъ нашему Королю письмо своего Монарха въ от-вѣтъ на письмо относительно Генерала *Меркса*.

— Сынъ Е. В. Короля сильно теперь боленъ. (D.P.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 21-го Марта.

Вчера у Ея Величества Королевы было боль-шое собраніе, въ которомъ не могъ участвовать, по слабости здоровья, Герцогъ Суссекскій. Вчера вече-ромъ Ихъ Величества въ Сень-Джемскомъ Дворцѣ давали великолѣпный обѣдъ.

— Новый фискальный Генераль-Прокуроръ *Г. Пе-писъ* началъ должность свою въ Парламентѣ вне-сеніемъ въ Нижнюю Палату проекта, дабы назна-чить особый Комитетъ для разсмотрѣнія настояща-го положенія законовъ о преступленіяхъ относитель-но книгопечатанія; проектъ сей принять Палатою.

— Письма изъ *Фальмута* уведомляютъ отъ 10-го Марта: Королевскій пароходъ *Каронъ*, подъ началь-ствомъ, Лейтенанта *Дюффилъ*, прибылъ вчера вече-ромъ въ *Пензансъ* изъ *Лиссабона* послѣ девятиднев-наго путешествія. По доставленнымъ онымъ извѣ-стіямъ *Бернардо де Са* вторгнулся въ *Алемтехо*, въ намѣреніи отрѣзать войска, приближающіяся къ *Сентъ-Убесъ*. Войска его составлены по большей части изъ Бельгійцевъ и Нѣмцовъ. Генераль *Баконъ*, говорятъ, получилъ 1,000 Англичанъ въ подкрѣпленіе. Не произо-шло еще сраженія, но всѣ съ большимъ нетерпѣніемъ ожидаютъ оного. Лордъ *Говардъ-де-Вальденъ* пред-ставилъ Регенту 8-го сего мѣсяца кредитивныя письма.

— *Globe* уведомляетъ, что Испанское Правитель-ство, по прошенію Начальства острова *Кубы*, дозво-лило свободное на ономъ обращеніе монеты, чека-ненной отъ имени республики Южной Америки.

— Герцогиня *Кентская* была вчера на послѣднемъ вокальномъ концертѣ, данномъ подъ дирекцію *Г. Гос-са* въ *Hannover Square-Rooms*. Принцесса *Викто-рія* не могла сопровождать своей матери, ибо еще не совершенно выздоровѣла отъ простуды.

— Графъ *Грей* послѣ завтра для многихъ Членовъ Верхней Палаты, а Лордъ *Пальмерстонъ* для нѣ-котораго числа Членовъ Нижней Палаты, дадутъ обѣды.

— Газета *Times* пишетъ: „Полученныя изъ *Лисса-бона* частныя письма не столь благополучны, какъ публичныя донесенія. Хотя письма сіи ничего новаго не заключаютъ, но возбуждаютъ большую тре-вогу относительно настоящаго положенія дѣлъ, ибо несогласія между Министерствомъ и военными На-чальниками все болѣе и болѣе усиливаются. Им-ператоръ же упорно желаетъ удержать настоящее Министерство.“ Португальскія облигаціи, кото-рыя вчера возвысились значительно по поводу по-лученныхъ извѣстій, и сего дня не понизились, хо-тя показалось, что первыя донесенія были нѣсколь-ко преувеличены.“ (A. P. S. Z.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 16-го Марта.

Король, говорятъ, нѣсколько уже разъ изъявлялъ желаніе, чтобы Палата Депутатовъ приняла проектъ о возвращеніи во Францію нѣкоторыхъ Членовъ фа-миліи Наполеона.

— На здѣшней биржѣ разнесся слухъ, будто бы Ми-нистръ Финансовъ надѣется, что не будетъ надобно-сти дѣлать займа, и что если Палата приметъ про-ектъ закона противу политическихъ обществъ, то войска могутъ быть уменьшены 50,000 человекъ.

rowym z *Dusseldorf* do *Weselu*, obejrzał dnia nastę-pnego woyska tamiecznego garnizonu, i wrócił do *Düs-seldorfu*. Tu dnia 22 o południu przybyli II. KK. WW. Xiąże *Fryderyk* Niderlandzki i Xiężna z Xiężniczką ich córką, w powrocie z *Berlina* do *Hagi*. II. KK. WW. zabawili tylko kilka godzin u Xięcia *Fryde-ryka* i ruszyli w dalszą drogę do Niderlandów.

Dnia 27.

Dziś, jako w Wielki Czwartek, J. K. M. przyyy-mował Komunią w kaplicy Królewskiego pałacu, z rąk Biskupa *Dra. Eylert*. (A.P.S.Z.)

A U S T R Y A.

Wiedeń, dnia 18 Marca.

Przybył tu Królewsko - Pruski Minister Spraw Zagranicznych *Ancillon*.

— N. Pan wyjechać ma na wiosnę do *Badenu*. (D. Pow.)

B E L G I A.

Bruxella, 20 Marca.

Poseł Pruski podał d. 16 b. m. Królowi naszemu pismo Monarchy swego, odpowiedni na list, tyczą-cy się Jenerała *Mercks*.

Syn Króla Jmci mocno zachorował. (Dz. Pow.)

Б R Y T A N I A W I E L K A I I R L A N D Y A.

Лондонъ, dnia 21 Marca.

Wczora u N. Królowey Jejmości było wielkie zgromadzenie, na którym Xiąże *Sussex* dla swej sła-bości nie mógł się znajdować. Wczora wieczorem NN. KK. II. MM. w pałacu *St. James* dawali świe-tny obiad.

— Nowy Jeneralny Prokurator fiskalny *P. Pepys*, od tego swe urządowanie rozpoczął w Parlamencie, iż w Izbie Niższej przełożył wniosek, aby wyznaczyć osobny Komitet, do rozpoznania terazniejszego stanu prawa o przestępstwach druku, jakowy wniosek Izba przyjęła.

— Listy z *Falmouth* donoszą pod dniem 10 Marca, co następuje: Królewski statek parowy *Carron*, pod dowództwem Leytnanta *Duffil*, przybył wczora wie-czorem do *Penzance* z *Lisbony*, po drodze odbytey w dniach gciu. Podług przywiezionych przezeń wiadomości, *Bernardo de Sa* wkroczył do *Alemtejo* z zamiarem, aby odciąć woysko, posuwające się ku *St. Ubes*. Woy-ska jego składają się naywięcej z Belgiyczków i Niem-ców. Jenerał *Bacon*, jak powiadają, otrzymał posiłki z 1,000 Anglików. Nie było jeszcze bitwy, lecz wszyscy jej z wielką niecierpliwością oczekują. Lord *Howard de Walden* podał dnia 8 b. m. Regentowi swe listy wierzytelne.

— *Globe* donosi, iż Rząd Hiszpański, na prośbę u-rzędów wyspy *Kuby*, pozwolił na niey wolnego obie-гу pieniędzy, bitych w imieniu rzeczywospolitych A-мерыки Południowej.

— Xiężna *Kent* wczora była na ostatnim wokal-nym koncercie, dawanym pod dyrekcyą *P. Goss*, w *Hannover-Square-Rooms*. Xiężniczka *Wiktorya* nie mogła swej matce towarzyszyć, ponieważ z przyczy-ny przeziębienia nie zupełnie do zdrowia przyszła.

— Hrabia *Grey* pojutrze dla wielu członków Izby wyższej, a Lord *Palmerston* dla pewney liczby Człon-ków Izby Niższej, dają obiady.

— Gazeta *Times* mówi: „Nadeszłe z *Lisbony* pry-watne listy, nie tak brzmią pomyślnie, jak publiczne doniesienia. Wprawdzie zdaje się, iż nic one nie za-wierają, o czémby już powszechnie nie wiadano, lecz wyrażają naywiększą obawę względem terazniejszego położenia rzeczy, ponieważ niejedność i nieporozumie-nia między Ministerjum, a Naczelnikami woyskowymi coraz bardziej wzrastają, Cesarz zaś upornie ob- staje za utrzymaniem terazniejszego Ministerjum.“ Obligacye Portugalskie, które wczora z powodu otrzy-manych wiadomości znacznie się podniosły, i dzisiaj stały wysoko, chociaż się okazało, iż pierwsze do-niesienia, były nieco przesadzone. (A.P.S.Z.)

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 16 Marca.

Król miał od niejakiego czasu kilkakrotnie o-świadczyć życzenie, aby Izba Deputowanych przyjęła wniosek względem dozwoleń powrotu kilku Człon-ków rodziny Naполеона do oyczyzny.

— Na giełdzie tutejszey rozeszła się onegdaj pogło-ska, iż Minister Skarbu spodziewa się, że nie będzie potrzeby zaciągnięcia pożyczki, i że gdy Izba przyymie projekt do prawa przeciw stowarzyszeniom politycznym, woysko będzie mogło bydz zmniejszone o 50,000 ludzi.

— Журналъ *Tribune* уведомляетъ изъ *Лиона*, что тамошніе работники намѣреваются отклониться отъ платежа податей, и денегъ за наемъ жилищъ, если принять будетъ проектъ противу политическихъ обществъ.

— *Journal de Paris* объявляетъ, что находящіеся въ отпуску офицеры первой военной дивизіи, если пожелаютъ, могутъ получить отсрочку еще на три мѣсяца, съ половиною жалованьемъ.

— Камергеръ и Секретарь Посольства Королевы, Испанскій Марграфъ *де-Лосъ-Ланосъ* 14-го сего мѣсяца отправился отсюда въ Мадридъ.

— Полагаютъ, что обсервационная армія при Пиринейскихъ горахъ вскорѣ будетъ распущена.

19-го Марта.

Герцогъ *Деказъ* 17-го сего мѣсяца имѣлъ аудиенцію у Герцога *Орлеанскаго*; въ слѣдствіе чего сей послѣдній имѣлъ совѣщаніе въ Военномъ Министерствѣ съ Маршаломъ *Сультонъ*.

— 15-го сего мѣсяца разнесся въ Парижѣ ложный слухъ, будто бы Министры трехъ Государствъ, въ слѣдствіе общаго совѣщанія, оставили Мадридъ, и что Мерино съ многочисленною шайкою находится въ разстояніи не болѣе 12 миль отъ столицы.

— *Courrier Français* утверждаетъ, что вдовствующая Королева примирилась съ своею сестрою, и что Архіепископъ Толедскій учинилъ присягу на вѣрность Королевы Изабеллы.

— *Précurseur de Lyon* пишетъ: „Полученъ здѣсь приказъ Военнаго Министра, чтобы 1-я рота 2-го артиллерійскаго полка тотчасъ на корабль отправилась въ Алжиръ. Неблагонадежный образъ мыслей замѣченный въ сей ротѣ, былъ причиною такового распоряженія.“

— Письмо изъ *Мадрита* отъ 9-го сего мѣсяца уведомляетъ: *Донъ-Карлосъ* появился у Португальской границы съ 3 или 4 эскадронами кавалеріи, и кажется угрожаетъ провинціи Галиціи.

— Въ *Бордо* 12-го сего мѣсяца разнесся слухъ о происшедшей въ Мадридѣ революціи; говорили даже, что Королева Регентка вынуждена была оставить столицу, и что провозглашена конституція 1810 года. Но при отъѣздѣ курьера изъ Мадрита 9-го сего мѣсяца, все было тамъ спокойно.

— Журналъ *Mémorial des Pyrénées* доноситъ, что 10,000 инсургентовъ блокируетъ *Билбао*; кажется, они намѣрены сдѣлать рѣшительную атаку для овладѣнія портомъ и доставленія тѣмъ средства къ высадкѣ Дону Карлосу. (Дз. Пов.)

— Въ одной изъ здѣшнихъ газетъ напечатано слѣдующее: „Г. Риньи, какъ сказывали въ Канцеляріи Министерства Морскихъ силъ, за два дня до того послалъ приказы въ *Тулонъ* и *Брестъ* о немедленномъ вооруженіи многихъ кораблей. Къ сему присовокупляютъ, что Англійско-Французская эскадра вскорѣ опять займетъ дистанціи свои на Средиземномъ морѣ, другіе же, напротивъ, утверждаютъ, что Сень-Домингскія дѣла заставляютъ Французское Правитель-ство къ усиленію тамъ военныхъ силъ.“

— Пишутъ изъ *Байонны* отъ 15-го сего мѣсяца: Прибывшій сей часъ пассажиръ изъ *Бергара* рассказывалъ, о кровопролитномъ сраженіи, происшедшемъ, между войсками Королевы и Бискайскими инсургентами; о подробностяхъ же оной ничего неслышно; извѣстно только, что войска Королевы удержали за собою поле сраженія.

20-го Марта.

Третьяго дня вечеромъ Король принималъ Австрійскаго Посланника.

— *Messenger* уведомляетъ, что полки, занимающіе кордонъ на Испанской границѣ, получили будто бы приказъ, возвратиться въ свои предѣлы.

— Газета *Quotidienne*, будто бы имѣетъ достоверное свѣдѣніе, что Герцогъ Орлеанскій заключитъ бракъ съ Сицилійскою Принцессою *Каролиною Фердинандою*, единоутробною сестрою настоящаго Короля Неаполитанскаго и Герцогини Беррійской, рожденною 29-го Февраля 1820 года.

— 12-го текущаго мѣсяца скончался въ *Байоннѣ*, тамошній Коммендантъ, Полковникъ *Тшудъ*.

— Генералъ *Вустаменте*, который занималъ столь важное мѣсто въ политическихъ происшествіяхъ въ *Мексикѣ*, прибылъ изъ *Бордо* въ *Байонну*. Слышно, что онъ предполагаетъ отправиться въ Парижъ на постоянное жительство.

— Мадритская Придворная газета отъ 8-го сего мѣсяца заключаетъ два постановленія относительно духовенства. Однимъ предписуется судьямъ въ возмущенныхъ провинціяхъ имѣть строгій надзоръ за монастырями и епархіями, и собирать точныя свѣдѣнія о духовныхъ, которые бы принимали участіе въ мятежѣ или присоединялись къ Карлистамъ. Другое постановленіе сообщаетъ о таковомъ распоряженіи Епископамъ.

— *Dziennik Tribune* donosi z *Lugdunu*, iż robotnicy tameczni zaczynają się umawiać, aby nie płacić ani komornego, ani podatków, jeżeli projekt do prawa przeciw stowarzyszeniom politycznym będzie przyjęty.

— *Journal de Paris* ogłosił, iż urlopowani oficerowie w pierwszej dywizji wojskowej mogą otrzymać przedłużenie swego urlopu na trzy miesiące z połową płacy, jeśli sobie tego życzą.

— *Margrabia de Los Lanos*, Szambelan i Sekretarz poselstwa Królowej Hiszpańskiej, wyjechał ztąd dnia 14 b. m. do Madrytu.

— Mniemają, iż armia obserwacyjna przy Pyreneach będzie wkrótce rozwiązana.

Dnia 19.

Xiąże *Decazes* miał dnia 17 b. m. posłuchanie u Xięcia *Orleńskiego*, który potem udał się do pałacu Ministra wojny, i miał naradę z Marszałkiem *Soult*.

— Dnia 15 b. m. rozeszła się w Paryżu fałszywa pogłoska, jakoby po wspólnem naradzeniu się, Ministrowie 3ch Mocarstw Madryt opuścili, a Merino z liczną swoją bandą był tylko o mil 12 od tej stolicy.

— *Courrier Français* twierdzi, że Królowa Rejentka pojednała się ze swoją siostrą, i że Arcy-Biskup Toledański wykonał przysięgę na wierność Królowej Izabelli.

— *Precurseur de Lyon* pisze: „Nadszedł rozkaz od Ministra wojny, aby 1wsza kompania 2go półku artylerii wsiadła natychmiast na okręt i popłynęła do Algieru. Przyczyną tego rozkazu ma być zły sposób myślenia, który się dał postrzedz w rzeczony kompanii.“

— List z Madrytu pod dniem 9 b. m. wyraża; „Don Carlos pokazał się na granicy portugalskiej z 3 lub 4 szwadronami jazdy, i zdaje się zagrażać prowincji Galicyi.“

— W *Bordeaux* rozeszła się d. 12 b. m. pogłoska, o wybuchłej w Madrycie rewolucyi; twierdzono nawet, iż Królowa Rejentka widziała się zniewoloną opuścić stolicę, i że ustawę z r. 1810 ogłoszono. Lecz przy wyjeździe gońca z Madrytu d. 9 b. m. panowała tam zupełna spokojność.

— Według Dziennika *Mémorial des Pyrénées*. 10,000 powstańców blokuje *Bilbao*; zdaje się, iż chcą przedsięwziąć dzielne uderzenie, aby posiadać port nad morzem, i ułatwić wylądowanie Don Karłowski. (Dz. Pow.)

— W jednej z tutejszych gazet czytamy co następuje: P. *Rigny*, jak mówiono w Kancellarii Ministerium Marynarki, przed dwoma dniami wystął rozkaz do *Tulonu* i do *Brestu*, by przyspieszyć uzbrojenie wielu okrętów. Do tego przydają, iż Angielsko-Francuzka eskadra wkrótce znowu зайmie swe stanowisko na Morzu Śródziemnem, przeciwnie zaś inni utrzymują, iż stan układów z *St. Domingo*, zmusza Rząd Francuzki do powiększenia tam sił wojennych.

— Z *Bayonny* piszą pod dniem 15 b. m. Podróżny, który tylko co przybył z *Bergara*, opowiadał, iż krwawa zaszła potyczka między wojskami Królowej a powstańcami *Biskai*; o dalszych szczegółach nic nie słysząc, wiadomo tylko, iż wojska Królowej utrzymały się na polu bitwy.

Dnia 20 Marca.

Zawczora wieczorem Król przyjmował Austriackiego Posta.

— *Messenger* wie jakoby, iż półki, które dotąd stanowiły kordon wzdłuż granic Hiszpańskich, otrzymały rozkaz, powrócić w głąb kraju.

— Gazeta *Quotidienne* wie jakoby z pewnością, iż Xiąże Orleński poślubi Xiężniczkę Sycylijską *Karolinę Ferdynandę*, siostrę przyrodną teraźniejszego Króla Neapolitańskiego i Xiężny Berry, która urodziła się dnia 29 Lutego 1820 roku.

— Dnia 12 b. m., umarł w *Bayonnie* Półkownik, Baron *Tschudy*, tameczny Komendant.

— Jenerał *Bustamente*, który w wypadkach politycznych w *Mexyku*, tak znamienitą grał rolę, przybył z *Bordeaux* do *Bayonny*. Jak słysząc zamierza on udać się do Paryża, by tam osiadł na mieszkanie.

— Gazeta *Madrycka Dworu* pod dniem 8 zawiera dwa wyroki względem duchowieństwa: w jednym z nich poleca się Sędziom w prowincjach buntowniczych, baczenie mieć oko na klasztory i dycezye; aby dokładnie wiedzieć o duchownych, którzyby należeli do rokoszu, lub połączyli się z Karolistami. Drugi o tychże zaleceniach znać daje Biskupom.

— Въ *Mémorial des Pyrenées* напечатано: „По полученнымъ извѣстиямъ изъ внутреннихъ провинцій и портовъ Испаніи, инсургенты повсемѣстно приготавливаются къ общему возстанію. Нѣтъ сомнѣнія, что они получили оружіе и аммуницію въ значительномъ количествѣ.“

— Увѣряютъ, что Испанскій заемъ приведенъ уже къ окончанію, и что Г. Ротшильдъ послѣ завтра отправится по сему дѣлу въ Лондонъ.

— Облигаціи по займу *Дона-Мигуэля* возвысились вчера на биржѣ до 60, слѣдственно почти сравнились съ таковыми по займу *Дона-Педро*, которыя ходятъ теперь въ 62.

21-го Марта.

Третьяго дня вечеромъ принималъ Король Посланниковъ Греческаго и Сардинскаго, а вчера занимался дѣлами съ Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ, Хранителемъ печати, Предсѣдателемъ Совѣта, Генераломъ *Себастьяни*.

— Королевское постановленіе отъ 9-го сего мѣсяца, которымъ резервные линійные пѣхотные и легкой кавалеріи полки уменьшены пятью эскадронами, увѣдомляютъ, что такое уменьшеніе не относится къ тремъ Африканскимъ егерскимъ полкамъ.

— Англійскій курьеръ, который 13-го сего мѣсяца оставилъ *Мадридъ*, привезъ извѣстія изъ сей столицы, что по сіе число тамъ господствовала совершенная тишина. (A. P. S. Z.)

Е Г И П Е Т Ъ.

Александрія, 4-го Января.

Министръ Финансовъ *Османъ-Дасари*, Министръ Иностранныхъ Дѣлъ и *Ибрагимъ-Паша* получили приказъ явиться въ Каиръ. Отправляется также туда, только что прибывшій съ депешами начальникъ Англійской корветы. Собраніе такое обращаетъ на себя общее вниманіе. Генеральный Французскій Консулъ, Греческій и Англійскій Консулы, и Англійскій Полковникъ *Кампбелъ*, отправились также для участію въ семъ собраніи.

— Разнесся повсемѣстно слухъ, что предводитель партизановъ, *Турки Белмассъ*, имѣющій значительныя силы, овладѣлъ провинціею Геджяръ. Достоверно, что дошедшіе въ Каиръ его прокламаціи приглашаютъ Египтянъ, присоединиться къ нему, обѣщая имъ уничтоженіе налоговъ. (Dz. Pow.)

Свѣзды ученыхъ въ Германіи, Англіи и Франціи. — Люди всегда чувствовали потребность взаимнаго соединенія для успѣшнѣйшаго дѣйствія на поприщѣ ума, и чѣмъ болѣе возрастало просвѣщеніе, тѣмъ тѣснѣе они соединялись между собою. Сначала каждый любитель просвѣщенія дѣйствовалъ отдѣльно; но при распространеніи сферы Наукъ, такое дѣйствіе оказалось неудобнымъ, и потому составились Академіи и Ученыя Общества. Дальнѣйшее развитіе умственной жизни народовъ показало, что и сіи ученые сословія безъ взаимнаго содѣйствія не могли достигнуть предположенной цѣли — изученія Природы и человека; и Академіи вошли въ тѣсныя сношенія одна съ другою. Въ наше время, когда древо просвѣщенія развилось въ безчисленные вѣтви, даже и сіе средство оказывается недостаточнымъ — и вотъ предъ нами открылось новое явленіе: собранія или сеймы вѣсѣхъ ученыхъ мужей въ наиболѣе просвѣщенныхъ Государствахъ. Теперь друзья Наукъ, въ Европѣ и даже въ Америкѣ, составляютъ одно общество, одну великую Академію, которая старается о развитіи просвѣщенія, не только въ одномъ какомъ либо Государствѣ, но наблюдаетъ за всемірнымъ ходомъ онаго. Извѣстно ежегодное собраніе Германскихъ Натуралистовъ, а также и Великобританское собраніе Ученыхъ для распространенія Наукъ (*the British association*). На сіи собранія стекаются всѣ истинные любители просвѣщенія. Франція также послѣдовала примѣру своихъ сосѣдей и учредила въ Каенѣ общее собраніе Французскихъ Ученыхъ. Всѣ сіи сеймы имѣютъ предметомъ своимъ Науки Математическія, Физическія, Астрономическія и Медицинскія; теперь же, какъ видно изъ Прусской Государственной Газеты, въ Германіи образовалось новое учрежденіе такого рода: всеобщее собраніе Нѣмецкихъ Историковъ и Антикваріевъ для распространенія свѣдѣній въ древне-Германской Исторіи, Литературѣ и Искусствахъ. Первое засѣданіе сего новаго Общества происходило въ концѣ Сентября 1833 года въ Нюрнбергѣ.

Дабы таковыя собранія имѣли предъ собою полный отчетъ о состояніи Наукъ на всемъ земномъ шарѣ и могли обнять весь ходъ оныхъ, Г. Бебеджъ (*Babbage*) предложилъ Кембрическому собранію Британскихъ Ученыхъ проектъ изданія книги, подъ заглавіемъ: *The constants of nature and of arts* (Элементы Природы и Искусствъ), въ которую должны вой-

— Въ *Mémorial des Pyrenées* читаемъ: подлугъ вѣдомости доходящихъ зъ глѣби и портѡвъ Испаніи, повстанцы во всьхъ стронахъ готуя сѣ до повсѣхного порусzenia. Nie ulega wãtpliwosci, iŝ broń i amunicyã w znaczney iloœci otrzymali.

— Запewniajã, iŝ pożyczkã Hiszpańskã ostatecznie zawarto, oraz, ŝe *Rotschild* w tym interesie pojutrze do Londynu wyjeŝdŝa.

— Pożyczka *Don Miguela* na wczorayszey giełdzie podniosła siã do 60, ztãd z pożyczkã *Don Pedra*, która doszła do 62, prawie na równi stoi.

Дня 21 Марца.

— Zawczora wieczoremъ Król przyymowałъ Posłѡwъ Greckiego i Sardynskiego, a wczora J. K. M. pracowалъ zъ Ministremъ Sprawъ Wewnętrznychъ, Straŝnikiemъ pieczęci, Prezydentemъ Rady i Jeneralemъ *Sebastiani*.

— Krѡlewskie postanowienie pod dnimъ 9 t. m., przezъ które pѡłki rezerwy, liniowe i lekkiey jazdy do pięciu szwadranѡwъ zredukowane zostały, przepisuje, iŝ to zmniejszenie nie ma byđzъ stosowanemъ do trzechъ wrykańskichъ pѡłkѡwъ strzeleckichъ.

— Goniecъ Angielski, który *Madryt* dnia 13 opuœcił, przywiѡzłъ wiadomoœci zъ stolicy Hiszpanii, iŝ do dnia tego zupełna tamъ panowała spokojnoœć. (A. P. S. Z.)

Е Г И П Т.

Alexandrya 4 Stycznia.

Ministerъ skarbъ *Osman-Daharî*, Ministerъ sprawъ zagranicznychъ i *Ibrahim Basza* otrzymali rozkazъ udania siã do Kairu. Ma siã tamŝe udać takŝe dowѡdca angielskiej korwety, który wlaœnie co przybyłъ zъ depeszami. Zjazdъ tenъ zwraca na siebie powszechnã uwagã Jeneralny Konsulъ francuzki, Konsulъ grecki i angielski, orazъ Pѡłkownikъ angielski *Campbell* odjechali ztãdъ równieŝ celemъ znaydowania siã na tymъ zjeŝdzie.

— Powszechnie rozchodzi siã pogłoska, ŝe naczelnikъ partyzantѡwъ *Turki-Belmass*, którego siły nader sã znaczne, opanowałъ prowincyã Hagiar. To jestъ pewna, ŝe odezwъ jego, które doszły aŝ do Kairu, wzywajã Egipcyan, aby siã zъ nimъ łączyli, i przyrzekajã imъ zniesienie podatkѡwъ. (Dz. Pow.)

Zjazdy uczonychъ въ Niemczechъ, Англіи и Франціи. — Ludzie zawsze czuli potrzebã wzajemnego jednoczenia siã dla pomyœlniejszego działania wъ zawodachъ rozumu, i czѣmъ więcey wzrastało oœwiecenie, tѣmъ œcisłey zъ sobã łączyli siã ludzie. Wъ początkachъ kaŝdy miłѡœnikъ oœwiecenia działалъ oddzielnie; lecz, za rozszerzeniemъ sfery Naукъ, takowe działanie stało siã mniej uŝytecznemъ, powstały więcъ Akademie i Towarzystwa Uczonychъ. Dalsze rozwijanie siã umysłowego ŝycia narodѡwъ przekonało, ŝe i te zgromadzenia uczonychъ bezъ spѡlnego działania, nie mogły osiãgnãć zamierzonego celu — poznać przyrodzenie i człowieka, Akademie zatѣmъ œcisłey zъ sobã zawiãzały stosunki. Wъ naszymъ czasie, kiedy drzewo oœwiecenia wъ niezliczone rozroœło siã gałęzie, i tenъ nawet œrzodekъ staje siã niedostatecznymъ — i oto wъ oczachъ naszychъ nowe ukazuje siã zjawienie — zgromadzenia czyli seymy wszystkichъ uczonychъ ludzi wъ Pañstwachъ najwięcey oœwieconychъ. Terazъ przyjaciele Naукъ, wъ Europie, a nawet wъ Ameryce, składajã jedno Towarzystwo, jednã wielkã Akademiã, która ma staranie o rozniesienie oœwiecenia, nie tylko wъ jednymъ jakimъ kraju, ale powszechny na œwiecie całymъ postępy jego uwaŝa. Wiadomy jestъ zjazdъ coroczny Naturalistѡwъ Niemieckichъ, tudzieŝ zbieranie siã Uczonychъ Brytanii Wielkiej dla rozprzestrzenienia Naукъ (*the British association*). Na te zgromadzenia zbierajã siã wszyscy prawdziwi miłѡœnicy oœwiecenia. Francya poszła takŝe za przykłademъ swoichъ sąsiadѡwъ, i zaprowadziła wъ Caenъ powszechny zjazdъ Uczonychъ Francuzkichъ. Wszystkie te seymy majã za przedmiotъ Nauki Matematyczne, Fizyczne, Astronomiczne i Medyczne; terazъ zaœ, jakъ siã zъ Pruskiej Gazety Stanu okazuje, wъ Niemczechъ utworzyło siã tego rodzaju zaprowadzenie: powszechne zebranie siã Niemieckichъ Historykówъ i Antykwaryuszѡwъ dla rozszerzenia wiadomoœci wъ staroŝytney Niemieckiej Historii, Literaturze i Sztukachъ. Pierwsze posiedzenie tego nowego Towarzystwa odbyło siã wъ końcu Września 1833 roku wъ Norymberdze.

Aŝeby takowe zgromadzenia miały przedъ oczyma zupełnã sprawę o stanie Naукъ na całey kuli ziemskiej i postępy ichъ cały objãć mogły, P. Babbage podałъ Kембригскому zgromadzeniu uczonychъ Brytanii projektъ wydania dzieła, podъ tytułemъ: *The constants of nature and of arts* (Elementa Przyrodzenia i Sztuk), wъ którѡmъ majã siã umieœcić wszystkie podobne wiadomoœci, ba-

ти всѣ подобныя свѣдѣнія, изслѣдованія и замѣчанія о Природѣ, Наукахъ и Искусствахъ, кои не могутъ быть собраны людьми частными, но для коихъ потребно общее содѣйствіе всего ученаго міра. Г. Бебеджъ предлагаетъ Академіямъ Лондонской, Парижской и Берлинской предпринять собраніе матеріаловъ для сего огромнаго сочиненія по представленному имъ плану. (Litt. Gaz. и Preus. Staats-Zeit.)

Хранить на зиму яблоки.

Одинъ садовникъ въ Бетлей-Галль, въ Стаффордширѣ въ Англіи, увѣрилъ, что яблоки можно хранить въ земляныхъ ямахъ, подобно картофелю; надобно только, чтобы въ каждой ямѣ было ихъ не больше осмыины, чтобы онѣ всѣ были здоровы и крѣпки, и яма кругомъ обложена соломой, да и куча яблоковъ ею же закрыта, дабы земля нигдѣ оной не касалась. Мы сами испытывали сей способъ на разныхъ сортахъ твердыхъ зимнихъ яблоковъ: они пролеживали до половины Апрѣля и даже Мая мѣсяца, въ весьма хорошемъ состояніи; но послѣ вынѣтія изъ земли, очень скоро портились, теряли по большей части свой аромать и принимали нѣсколько земляную тухлость. (Сбв. Мур.)

*О еліяні древеснаго угля на вкусъ мяса нѣко-
торыхъ животныхъ. — По увѣренію одного Англій-
скаго хозяина, вкусъ мяса гусей значительно улуч-
шается, ежели въ кормъ ихъ прибавляется крупной
порошокъ древеснаго угля, который они глотаютъ
весьма охотно. Сей способъ, замѣченный въ бюле-
тенѣ хозяйственному, утвержденъ старыми опы-
тами у насъ въ Литвѣ, и не только на гусяхъ, но и
на уткахъ, которыхъ мясу уголь сообщаетъ вкусъ
весьма пріятный, удаляя транистой запахъ, или
отзывающійся рыбнымъ жиромъ. При укрмле-
ніи свиней, употребленіе таковаго жъ угля весьма
полезно, какъ въ предметъ удобренія мяса, такъ ра-
вно и скорого утучненія. (Ө. Н.)*

Папортникъ для коржу свиней. — Г. Мадью, Французскій агрономъ, сообщаетъ въ журналъ Общества Практической Агрономіи, что въ Анжу, Менъ и части Бретани, употребляютъ съ пользою корни обыкновеннаго или ординаго папортника (*Pteris aquilina*) для откармливанія свиней, а въ Гардскомъ Департаментѣ и особенно въ горахъ Севенскихъ употребляютъ для того же молодые листы папортника, сваренные съ отрубями. (*Сѣвер. Мур.*)

Новыя Книги.

Психическіе опыты Елисаветы Кульманъ, 3 части in 8-vo, напечатанные въ С. Петербургѣ изданіемъ Россійской Академіи.

Елизавета Кульманъ родилась въ С. Петербургѣ, Іюля 5-го дня 1808 года. Съ самаго дѣтства замѣтны были въ ней три способности: необыкновенная понятливостъ, неутомимое прилежаніе и память, превосходящая иногда вѣроятіе. Шести лѣтъ говорила она легко и правильно по-Русски и по-Нѣмецки, а девяти по-Французски. На одиннадцатомъ году начала учиться Итальянскому языку, и съ самаго начала оказала къ нему явное предпочтеніе. На двѣнадцатомъ году явились первые слѣды ея пѣнческаго дара. Въ послѣдствіи узнала она языкъ Латинскій. Двѣнадцати лѣтъ начала учиться Греческому языку, и въ семь мѣсяцевъ столько успѣла въ немъ, что могла принятись за переводъ Анакреона: чрезъ шесть мѣсяцевъ, лучшія пѣсни сего поэта были переведены ею на пять языковъ. Вскорѣ она изучила языки Англійскій, Испанскій, Португальскій и Ново-Греческій, до такой степени, что перевела на оныя любимца своего, Анакреона. Между тѣмъ, главнымъ шимъ ея занятіемъ было чтеніе Омира. Въ свободныя отъ занятій стихотворствомъ часы, она перевела на иностранныя языки четыре трагедіи Озера и четыре трагедіи Альфіери. Но вскорѣ послѣ сего, испугъ въ наводненіе 7-го Ноября 1824 года, совершенно разстроилъ здоровье дѣвицы Кульманъ: она скончалась, отъ чахотки, 19-го Ноября 1825 года. Въ книгѣ ея, изданной теперь въ пользу семейства покойной, находящагося въ крайней бѣдности: 1. Оды Анакреона. 2. Стихотворенія Коринны, или памятникъ Елисъ, сочиненіе, написанное въ подражаніе Греческимъ стихотвореніямъ; 3. Памятникъ Береникѣ, сочиненіе въ такомъ же родѣ. (Москов. Телеграфъ.)

При семь нумеръ для ГГ. Пренумераторовъ при-
ложены: Положенія объ Оздодворцахъ Западныхъ Гу-
берній въ 4 $\frac{1}{2}$ листахъ.

dania i postrzeżenia nad Przyrodzeniem, Naukami i Sztukami, które nie mogą być zebranemi przez ludzi szczególnych, a do których potrzebna jest spółka całego uczonego świata. P. Babbage podaje Akademiom Londyńskiej, Paryżkiej i Berlińskiej, przedsięwziąć zbieranie materyałów do tego ogromnego dzieła, podług ułożonego przezeń planu. (*Litt. Gaz. i Preuss. Staats. Zeit.*)

Przechowanie jabłek przez zimę. — Pewny ogrodnik w Bethley-Galle, w HraŃstwie Staffort w Anglii, przekonał się, że jabłka dają się przechowywać w jamach, jak kartofle; potrzeba tylko, iżby w każdą jamę niesypać więcej nad ćwierć beczki (litewskiej), iżby wszystkie były całe i twarde, a zaś jama dokoła była wystana słomą, same zaś jabłka także słomą przykryte, ażeby się nigdzie z ziemią nie stykały. Sami doświadczaliśmy tego sposobu na różnych gatunkach twardych, zimowych jabłek: przechowywały się one do połowy Kwietnia i nawet Maja, w hardzo dobrym stanie; lecz po wyjęciu z ziemi, bardzo się prędko psuły, traciły też po większej części swój aromatyczny zapach i traciły nieco ziemną tchliną. (*Mr. Pótn.*)

O wpływie węgla drzewnego na smak mięsa niektórych zwierząt. — Podług zapewnień pewnego Angielskiego gospodarza, smak mięsa gęśniego znacznie się poprawuje, gdy do karmi dawaney temu ptaswu przydają się okruszyny węgla drzewnego, które zjada ono bardzo chętnie. Ten sposób przytoczony w Biuletynie gospodarczym potwierdzają doświadczenia i u nas, w Litwie, czyniące się, nie tylko na gęsiach, lecz i na kaczkach, których mięsu węgiel nadaje smak wcale przyjemny, odcinając tranisty swąd, czyli zapach rybiej tłustości. W karmieniu wieprzów, takowe użycie węgla niemniej jest pożyteczne, nie tylko we względzie poprawienia smaku mięsa, ale też przedkiego utuczenia. *T. N.*

Paproć na karm dla wieprzów. — P. Madiu, francuzki agronom uwiadamia w dzienniku towarzystwa praktyczney agronomii, że w Anjou, Menais i części Bretanii, używają z korzyścią korzeni pospolitey paproci (*Pteris aquilina*) na karm wieprzów; zaś w Departamencie Garde, szczególnie w górach Ceweneńskich, na tenże cel używają się liście młodey paproci, zaparzane z otrebami.

N o w e K s i q z k i.

*Proby poetyckie Elżbiety Kulman, we trzech czę-
ściach in 8vo po Rossyysku, drukowane w Petersbur-
gu nakładem Akademii Rossyyskiej.*

Elżbieta Kulman, urodziła się w St. Petersburgu dnia 5 Lipca 1808 roku. Od samego dzieciństwa dawała się w niej postrzegać trojakie zdolności: pojętność nadzwyczajna, pilność niezmordowana i pamięć, przechodząca niekiedy wszelkie podobieństwo do wiary. W szóstym roku z łatwością i poprawnie mówiła po Rossyysku i po Niemiecku, a w dziewiątym po Francuzku. W jedenastym roku zaczęła się uczyć po Włosku, i zaraz z początku ku temu językowi powzięła wyłączone upodobanie. W dwónastym roku zjawiły się pierwsze znaki poetyckiego jej talentu. Później nabyła ona języka Łacińskiego. Mając lat dwanaście uczyć się zaczęła języka Greckiego, i w przeciągu siedmiu miesięcy tyle w nim postąpiła, iż mogła już się przekładu Anakreona: w sześć miesięcy wyborniejsze pieśni tego poety przetłumaczyła na pięć języków. Rybko potem nauczyła się języków Angielskiego, Hiszpańskiego, Portugalskiego i Nowo-Greckiego, do tego stopnia doskonałości, iż przełożyła na nie ulubionego sobie Anakreona. Tym czasem, czytanie Homera było przedniejszém jej zatrudnieniem. W wolne od zajętych rymotworstwem godziny, przetłumaczyła na obce języki cztery tragedye Oziorowa i cztery tragedye Alfieriego. Ale nie długo potem, przełknięciem jakiegoś doświadczyła, w czasie powodzi 7 Listopada 1824 roku, z gruntu zniszczyło jej zdrowie. Panna Kulman umarła z suchot 19 Listopada 1825 roku. — W dziele jej, wydaném teraz na zysk rodziny nieboszczki, w ostatnią nędzę pogrążonej, znajdują się: 1. Ody Anakreona. 2. Poezye Korynny, czyli pomnik Elizie, napisane w rodzaju Greckiego rymotworstwa; 3. Ody Berenice, w podobnymże rodzaju. (*Telegr. Moskiew.*)

Przytem Nrze dla PP. Prenumeratorow przyto-
żone postanowienia o Jednodworcach Zachodnich Gu-
barniy w 4 $\frac{3}{4}$ arkuszach.

ВІЛЬНА. Типографія А. Марциновскаго. Печатасть дозволяється. Марта 27 дня, 1854 года. Цензоръ Левъ Боровскій.